

2030 m.

TVARUMO STRATEGIJA

Lietuvos tautinis olimpinis komitetas

2023 m. liepos mėn.

Ižanga

Tvarumas - tai vis didesnę reikšmę įgyjanti tema visose sporto srityse. Dėl ilgalaikės klimato kaitos ir socialinių bei ekonominių iššūkių, 2022 m. darnus vystymasis tapo dar aktualesnė tema.

Įkvėpimo sėmėmės iš priemonių, kurias taiko tokie sporto srities tvarumo lyderiai, kaip Tarptautinis olimpinis komitetas (TOK) ir kitos olimpinio judėjimo organizacijos. Todėl pirmą kartą pristatome savo pačių Tvarumo strategiją. Įsipareigodamas įgyvendinti darnaus vystymosi strategijas, Lietuvos tautinis olimpinis komitetas – pirmaujantis sporto judėjimas Lietuvoje – taip pat ketina prisidėti prie JT darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo.

Mūsų Tvarumo strategija turėtų tarnauti kaip svarbus orientyras tam, kaip ateityje turėtų būti organizuojamas mūsų sportas, atsižvelgiant į JT Darbotvarkę 2030 ir laikantis jos principų. Taip pat tikimės, kad įvairios šalies vietos sporto organizacijos iš jos semsis įkvėpimo.

Mūsų Tvarumo strategijoje, kurią parengėme konsultuodamiesi su suinteresuotais asmenimis, daugiausia dėmesio skiriama 4 pagrindinėms temoms – klimato kaitai, žmonėms ir švietimui, tvariam augimui ir valdysenai bei išteklių valdymui. Suprantame, kad tai reiškia kur kas daugiau, nei tradicinio lygmens socialinė atsakomybė, ir kad turime būti atidesni tam, kaip elgiamės su žmonėmis, kurie su mumis dirba, su įmonėmis, kurios mums tiekia produktus ir teikia paslaugas, ir su bendruomenėmis, kurioms darome poveikį vykdydami savo veiklą.

Be to, Lietuvos tautiniam olimpiniam komitetui tai reiškia, kad tapsime dar geresniu partneriu mūsų nariams, kitoms sporto organizacijoms, sportininkams, treneriams ir komandų nariams, sirgaliams ir visai visuomenei. Taip siekiame didinti visų šių grupių informuotumą apie tvarumo svarbą sporte.

Štai kodėl raginu jus priimti šią strategiją kaip savą ir kartu su mumis ją įgyvendinti.

Daina Gudžinevičiūtė,
Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentė

Turinys

Ižanga	2
Turinys	2
Padėka	4
Atsiliepimai	4
1. Įvadas	5
Kodėl mums reikia Tvarumo strategijos?	5
2. Mūsų kontekstas	7
Mūsų organizacija	7
Kuo mes užsiimame	7
Organizacinė struktūra	8
Finansavimas	8
3. Kas yra Tvarumo strategijos pamatas	10
Mūsų atspirties taškas tvarumo srityje	10
Tvarumo principai ir vertybės	10
Mūsų suinteresuotieji asmenys	11
Prioritetinių tvarumo sričių nustatymas	11
Dabartinės padėties analizė: pagrindiniai klausimai, rizika ir galimybės	12
4. Mūsų strateginis planas	14
Veiksmai klimato srityje	14
Žmonės ir švietimas	15
Tvarus augimas ir valdymas	15
Išteklių valdymas	16
5. Tikslai ir terminai	17
Aplinkosauga	17
Socialiniai klausimai	18
Ekonomika (valdysena)	21
Vaidmenys ir atsakomybė	23
Parama	23
Mūsų pažangos vertinimas	23
Komunikacija ir ataskaitų teikimas	24

Padėka

Lietuvos tautinis olimpinis komitetas nuoširdžiai dėkoja tvarumo ekspertams už neįkainojamą pagalbą rengiant Tvarumo strategiją. Jų žinios ir atsidavimas padėjo mums sukurti išsamų planą, kuris atitinka mūsų įsipareigojimą siekti tvarumo. Dėkojame Tvarumo konsultantų grupės nariams už partnerystę ir lemiamą vaidmenį formuojant mūsų Tvarumo strategiją.

Atsiliepimai

Kviečiame skaitytojus teikti pastabas ir atsiliepimus apie mūsų Tvarumo strategiją, nuoširdžiai jų laukiame. Jūsų įžvalgos ir požiūriai mums yra labai vertingi, nes siekiame nuolat tobulinti ir gerinti savo požiūrį į tvarumą. Drąsiai dalinkitės savo mintimis, pasiūlymais ir idėjomis, nes kartu siekiame tvaresnės ateities. Jūsų indėlis labai svarbus užtikrinant mūsų pastangų sėkmę tvarumo srityje.

Kontaktai:

Olimpiečių g. 15, LT-09237, Vilnius, Lietuva

+37052780640

info@ltok.lt

1. Įvadas

Lietuvos tautinis olimpinis komitetas, būdamas atsakinga sporto organizacija, puikiai supranta aplinkosaugos, socialinių ir ekonominių iššūkių, su kuriais šiandien susiduria visuomenė, svarbą. Taip pat suvokiame, kaip šie iššūkiai veikia sporto pasaulį ir kokį vaidmenį sporto bendruomenė gali atlikti prisidedama prie tvaraus pasaulio kūrimo.

Didžiuojamės būdami olimpinio judėjimo nariais, ir siekdami kurti geresnį pasaulį pasitelkiant sportą, suvienijome jėgas su daugeliu kitų nacionalinių olimpinių komitetų, nacionalinių ir tarptautinių federacijų bei Tarptautiniu olimpinio komitetu. Kartu su savo olimpinio judėjimo partneriais norime atlikti savo vaidmenį įgyvendinant Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir ypač visais įmanomais būdais prisidėti prie darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo (žr. toliau pateiktą lentelę).

Todėl didžiuojamės galėdami pristatyti šią Tvarumo strategiją, kurioje paaiškiname, kaip planuojame spręsti kai kurias aktualiausias mūsų šalies tvarumo problemas, su kuriomis šiandien susiduria mūsų organizacija ir partnerių bendruomenė.

Darnaus vystymosi tikslai (DVT)

Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. sudaro 17 teminių tikslų, kuriais viso pasaulio vyriausybės, įmonės, institucijos ir pilietinės visuomenės raginamos imtis suderintų veiksmų. Šie visuotiniai tikslai yra aktualūs visame pasaulyje ir leidžia visapusiškai įvertinti tarpusavyje susijusias tvarumo srities problemas.

Nors visi 17 tikslų yra svarbūs, manome, kad būtent žemiau išdėstyti 7 tikslai yra ypač aktualūs sportui mūsų nacionaliniame sporto kontekste, todėl jais remsimės savo darbe.

DVT:

- 3 – Gera sveikata ir gerovė
- 4 – Kokybiškas švietimas
- 7 – Prieinama ir švari energija
- 10 – Nelygybės mažinimas
- 12 – Atsakingas vartojimas ir gamyba
- 13 – Klimato kaitos poveikio švelninimas
- 16 – Taika, teisingumas ir stiprios institucijos

Kodėl mums reikia tvarumo strategijos?

Pastaraisiais metais vis labiau suvokiame, kad reikia gyventi tvariau. Atidžiai išklausę savo partnerių ir kitų suinteresuotųjų asmenų sporto pasaulyje ir už jo ribų, suvokiame tvarumo iššūkius ir jų poveikį sporto pasauliui bei vaidmenį, kurį sporto bendruomenė gali atlikti juos sprendžiant.

Ypač gerai žinome, kad vis daugiau jaunų žmonių, įskaitant daugelį mūsų įvairių sporto šakų sportininkų, ragina sporto organizacijas dėti daugiau pastangų, kad sumažintų poveikį aplinkai ir atsakingiau valdytų savo išteklius bei rūpintųsi savo žmonėmis.

Taip pat suprantame, kad aplinkos pokyčiai, kuriuos lemia klimato kaita, gamtos išteklių išsekvojimas, prastos oro ir vandens kokybės bei kitų taršos šaltinių poveikis kelia didelę grėsmę pačiam sportui.

Būdami atsakinga sporto organizacija, mes, Lietuvos tautinis olimpinis komitetas, esame įsipareigoję atlikti savo vaidmenį prisidedant prie JT Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. ir ypač prie mūsų organizacijai ir jos veiklai aktualių darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo. Todėl pristatome šią Tvarumo strategiją, kurioje išdėstyta, kaip ketiname spręsti kai kurias aktualiausias darnaus vystymosi problemas, su kuriomis šiuo metu susiduria mūsų organizacija ir kurios yra aktualios ir Lietuvos sporto judėjimui.

Mums tvarumas yra labai susijęs su žmonėmis ir bendruomenėmis, kuriose sportuojama. Jis apima sirgalių, sporto renginių dalyvių ir plačiosios visuomenės informuotumo didinimą apie socialines vertybes, tokias kaip sveikas gyvenimo būdas ir aktyvi ligų prevencija, sąžininga konkurencija, pagarba ir lygios galimybės, taip pat apie klimato kaitos ir aplinkos niokojimo problemas. Žinome, kad turime pradėti nuo savęs.

Mūsų vizija ir misija:

- Prisiimdami atsakomybę už savo veiksmų poveikį aplinkai ir klimatui, norime rodyti pavyzdį kitiems. Siekiame kuo labiau sumažinti savo anglies pėdsaką, mažindami tiesiogiai mūsų veiklos metu ar dėl su ja susijusių veiksmų išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Be to, norime savo bendroje veikloje ir projektuose naudoti mažiau išteklių ir pereiti nuo įprastinio (linijinio) atliekų tvarkymo metodo prie žiedinės ekonomikos idėjomis grįsto metodo. Stengiamės gyventi pagal šiuos principus ir siekiame įkvėpti bei motyvuoti jais vadovautis ir savo darbuotojus, partnerius ir mūsų renginių bei projektų dalyvius.
- Norime sukurti aplinką ir sąlygas, kuriomis mūsų darbuotojai, sportininkai ir mūsų iniciatyvų bei renginių dalyviai, nepriklausomai nuo jų patirties, įgūdžių ar talentų, galėtų klestėti ir išnaudoti visą savo potencialą.
- Norime, kad mūsų organizacija būtų orientuota į ilgalaikę strateginę plėtrą, apimančią įvairialypę finansinių išteklių bazę, protingą valdymą, veiksmingą ir atskaitingą valdymo sistemą ir susijusius procesus. Tikimės, kad šiame kelyje tobulėsime kaip organizacija ir partneris, tapdami tvaresni, patikimesni ir atsparesni.

2. Mūsų kontekstas

Mūsų organizacija

Lietuvos tautinis olimpinis komitetas (LTOK) yra savarankiška ne pelno siekianti visuomeninė organizacija, priklausanti pasauliniam olimpiniam judėjimui.

LTOK vykdo savo veiklą vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucija ir teisės aktais, Olimpine chartija, Pasauliniu antidopingo kodeksu, Tarptautinio olimpinio komiteto (TOK) sprendimais ir LTOK nuostatais.

Lietuvos olimpinio judėjimo pradžia laikomi 1924 m., kai mūsų šalies sportininkai pirmą kartą gavo kvietimą dalyvauti olimpinėse žaidynėse. Tačiau Lietuvos tautinis olimpinis komitetas pirmą kartą buvo įkurtas tik 1937 m. gruodžio 18 d.

Vis dėlto, dėl Antrojo pasaulinio karo ir okupacijos Lietuva ilgą laiką liko be olimpinės vėliavos.

LTOK buvo atgaivintas 1988 m. gruodžio 11 d. Tą dieną Vilniuje įvyko atkuriamasis Lietuvos tautinio olimpinio komiteto suvažiavimas. Šiuo metu LTOK dirba apie 14 darbuotojų.

Kuo mes užsiimame

Lietuvos tautinis olimpinis komitetas (LTOK) veikia nacionaliniu lygmeniu. Jis yra atsakingas už sportininkų delegavimą atstovauti Lietuvai svarbiuose olimpinuose renginiuose, įskaitant olimpines žaidynes, Europos žaidynes, jaunimo olimpines žaidynes ir olimpinius festivalius. Be to, LTOK vykdo programas, kuriomis siekiama didinti sporto ir sporto medicinos specialistų kompetenciją ir skatinti sporto mokslo ir medicinos pažangą.

LTOK turi išskirtinę teisę atstovauti Lietuvos Respublikai olimpinėse žaidynėse ir visose TOK globojamose regioninėse, kontinentinėse ar pasaulinėse daugelio sporto šakų varžybose; tokiuose renginiuose ir varžybose LTOK sudaro savo delegacijas, jas organizuoja ir joms vadovauja. LTOK priima atitinkamus sprendimus dėl atitinkama tvarka nacionalinių federacijų pasiūlytų sportininkų priėmimo. LTOK privalo užtikrinti, kad nacionalinių federacijų pasiūlyti sportininkai kandidatai visais atžvilgiais atitiktų Olimpines chartijos nuostatas.

LTOK aktyviai dalyvauja organizuojant įvairias olimpinio švietimo programas, konferencijas, forumus ir mokymus. Be to, jis koordinuoja tokius svarbius renginius, kaip Olimpinė diena ir Lietuvos sporto apdovanojimai, skatindamas sporto bendruomenės įsitraukimą ir pripažinimą. Šiomis iniciatyvomis LTOK siekia propaguoti olimpines vertybes, remti sportininkų tobulėjimą ir prisidėti prie sporto augimo Lietuvoje.

Organizacinė struktūra

Pagrindiniai LTOK valdymo organai yra Generalinė asamblėja, Vykdomasis komitetas, Prezidentas ir Revizijos komisija.

LTOK Generalinė asamblėja yra aukščiausiasis LTOK organas. Ją sudaro tik LTOK nariai, kurie ir priima LTOK sprendimus. Ne rečiau kaip kartą per metus, remiantis LTOK vykdomojo komiteto sprendimu, rengiamos eilinės Generalinės asamblėjos sesijos. Šios sesijos metu Generalinė asamblėja išklauso ir tvirtina LTOK vykdomojo komiteto veiklos ataskaitas kartu su LTOK revizijos komiteto ir išdininko ataskaitomis, metinėmis finansinėmis ataskaitomis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis, LTOK veiklos programomis, metiniu veiklos planu ir biudžetu, sprendžia kitus svarbius klausimus. Generalinė asamblėja taip pat yra atsakinga už LTOK tikslų ir pagrindinių uždavinių išdėstymą, taip pat už LTOK nuostatų priėmimą, papildymą ir keitimą.

Tvarumas ir jo strategija yra įaugę į mūsų organizacijos struktūrą. Jie apibrėžia kiekvieno skyriaus veiklos aspektus, formuoja mūsų tikslus, strategijas ir kasdienę praktiką. Nuo sporto iki finansų departamento – tvarumas yra mūsų veiklos dalis. Kartu esame įsipareigoję daryti ilgalaikį teigiamą poveikį aplinkai, visuomenei ir ekonomikai.

Finansavimas

LTOK veiklą finansuoja UAB „Olifėja“ (LTOK priklauso 51 proc. „Olifėjos“ akcijų), Tarptautinis olimpinis komitetas, rėmėjai ir partneriai bei LTOK pavaldi organizacija Lietuvos olimpinis fondas.

Ne rečiau kaip kartą per metus lėšų panaudojimą ir pajamas tikrina LTOK revizijos komisija ir nepriklausoma audito įmonė.

LTOK tikslai, uždaviniai ir veikla

* veikti vardan taikos, skatinti ir plėtoti sporto etiką, kovoti su dopingu ir atsakingai spręsti aplinkos problemas;

* visoje šalyje propaguoti pagrindinius olimpizmo principus, siekti, kad šie principai būtų įtraukti į mokyklų ir universitetų kūno kultūros ir sporto programas, ir dalyvauti steigiant olimpinio švietimo įstaigas;

* prižiūrėti Olimpinės akademijos ir olimpinių muziejų veiklą, taip pat kultūrinės ir kitas olimpinio judėjimo programas;

* užtikrinti, kad Lietuvos Respublikoje būtų laikomasi Olimpinės chartijos principų;

* skatinti sporto plėtrą;

* padėti rengti sporto specialistus organizuojant mokymo kursus, skirtus propaguoti pagrindinius olimpizmo principus;

* kovoti su bet kokia diskriminacija ir smurtu sporte, taip pat su bet kokių medžiagų ir metodų, kuriuos draudžia TOK ir tarptautinės federacijos (TF), naudojimu;

* darniai bendradarbiauti ir palaikyti ryšius su atitinkamomis vyriausybėmis ir nevyriausybėmis institucijomis, aktyviai dalyvauti rengiant visų rūšių sporto plėtros programas;

* kartu su Lietuvos sporto federacijomis, sąjungomis, asociacijomis ir kitomis institucijomis rūpintis sportininkų atrankos procesais ir jų pasirengimu olimpinėms žaidynėms bei kitoms TOK kuruojamoms varžyboms;

* leisti ir platinti su sportu susijusią ir informacinę literatūrą bei periodinius leidinius;

* ginti sportininkų, trenerių ir kitų asmenų, prisidedančių prie olimpinio judėjimo, interesus;

* dalyvauti TOK olimpinio solidarumo programose ir toliau vykdyti ekonominę veiklą, skirtą LTOK programoms ir olimpinėms komandoms finansuoti.

3. Kas yra Tvarumo strategijos pamatas

Mūsų atspirties taškas tvarumo srityje

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto keliami su socialiniu tvarumu susiję klausimai iš esmės atsispindi mūsų veikloje ir programose. Jau seniai pagrindinės LTOK veiklos sritys apima moterų dalyvavimo visų lygių sporte skatinimą, bendruomenių sporto renginius, kovą su visų formų diskriminacija, olimpiinių vertybių ir fizinio aktyvumo bei sveikos gyvensenos svarbos propagavimą.

Be to, nuo pat savo veiklos pradžios akcentuojame būtinybę šviesti ir mokyti sporto pareigūnus, trenerius ir teisėjus, aktyviai siūlydami įvairias galimybes mūsų suinteresuotiesiems asmenims.

Be visų šių iniciatyvų, manome, kad skatinant tvarumą galima nuveikti kur kas daugiau. Ypač jei be aplinkosaugos aspektų papildomai atsižvelgsime ir į socialinius bei ekonominius aspektus.

Aplinkosaugos srityje tvarumo klausimai buvo sprendžiami labai fragmentiškai ir neturint visaapimančio požiūrio (pvz., miškų valymo veikla, atliekų rūšiavimas būstinėje ir kai kurių renginių metu, bendradarbiavimas su viešojo transporto įmonėmis ir t. t.).

Vyriausybės lygmeniu sisteminio požiūrio taip pat nebuvo, nes nebuvo aiškios strategijos, pagal kurią būtų galima veikti. Be politikos, kuri yra privaloma pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, šioje srityje trūko struktūrizuoto plano, su tvarumu susijusių tikslų ar apibrėžto valdymo metodo. Taip nutiko dėl to, kad nebuvo specializuoto patariamojo organo (komisijos) ar asmens, kuris prižiūrėtų šios srities augimą.

Nors tvarumas nuo pat pradžių nebuvo glaudžiai įtrauktas į mūsų veiklą, ši strategija buvo sukurta kaip naudinga paskata pradėti kritiškai mąstyti apie tvarumą ir į jį atsižvelgti ne tik oficialiai įtvirtinant jį teisės aktuose, bet ir realiai bei metodiškai vykdant konkrečius su juo susijusius veiksmus.

Tvarumo principai ir vertybės

Lyderystė

Lietuvos tautinis olimpinis komitetas supranta savo pareigą būti tvarumo pavyzdžiu kitoms vietinėms sporto organizacijoms. Lietuvos tautinio olimpinio komiteto aukščiausieji vadovai dar kartą patvirtino savo įsipareigojimą siekti tvarumo ir jį remti. LTOK atstovai aktyviai dalyvavo visame procese, dažnai rengdami susitikimus pažangai apžvelgti ir stebėti šio požiūrio raidą. Be to, aukščiausieji vadovai inicijavo pokalbius su kai kuriais suinteresuotaisiais asmenimis ir skatino tvarumą per daugelį renginių ir įvairiomis progomis.

Profesinis sąžiningumas

Lietuvos tautinis olimpinis komitetas vertina sąžiningo ir patikimo požiūrio kūrimą, siekdamas užtikrinti, kad žodžiai atitiktų veiksmus. Todėl šia strategija toliau įsipareigojome plėtoti sistemingesnį anglies pėdsako įvertinimo metodą, matuojant tvarumo strategijos rezultatus ir

įtraukiant juos į teikiamas ataskaitas, taip užtikrinant visišką su tvarumu susijusios informacijos skaidrumą.

Įtraukimas

Lietuvos tautinis olimpinis komitetas mano, kad bendradarbiavimas su organizacijomis partnerėmis ir kitais suinteresuotaisiais asmenimis yra labai vertingas, todėl konsultacijos su suinteresuotaisiais asmenimis buvo vienas pirmųjų pagrindinių žingsnių kuriant mūsų Tvarumo strategiją (žr. toliau). Esame įsipareigoję siekti darbuotojų įvairovės ir, vadovaudamiesi olimpinio judėjimo visuotinum principu bei Lietuvos nacionaliniais įstatymais, nediskriminuojame asmenų, už kuriuos esame atsakingi (nesvarbu, ar tai būtų lyties pagrindu, ar etninės kilmės, seksualinės orientacijos, tikėjimo, amžiaus, protinių ir fizinių gebėjimų ar priklausymo mažumų grupėms atžvilgiu).

Mūsų suinteresuotieji asmenys

Kurdami savo tvarumo strategiją bendradarbiavome su suinteresuotaisiais asmenimis, siekdami išsiaiškinti jų nuomonę bei lūkesčius ir į juos atsižvelgti. Suinteresuotaisiais asmenimis laikome asmenis ir organizacijas, su kuriomis bendraujame dėl to, kad mūsų veikla daro jiems įtaką, arba dėl to, kad jie daro mums įtaką savo indėliu ir palaikymu.

Pagrindinės mūsų suinteresuotųjų asmenų grupės yra:

- darbuotojai;
- savanoriai;
- partneriai ir (arba) rėmėjai;
- tiekėjai;
- sportininkai;
- sporto personalas: treneriai, sveikatos priežiūros specialistai ir kt.;
- LTOK nariai;
- kitos nevyriausybinės organizacijos, viešosios įstaigos;
- vyriausybės institucijos;
- mokyklos.

Ko jiems reikia ir ko jie iš mūsų tikisi

2022 m. spalį, atlikdamas pirmąjį strateginį reikšmingumo vertinimą, LTOK atliko anoniminę apklausą, siekdamas išsiaiškinti svarbiausius mūsų suinteresuotiesiems asmenims rūpimus tvarumo klausimus. Apklausa vyko dvi savaites, o klausimynas buvo išsiųstas tiksliniams kiekvienos suinteresuotųjų asmenų grupės kontaktams. Iš viso gautas 151 atsakymas, atspindintis kiekvienos nustatytos grupės interesus.

Atlikus suinteresuotųjų asmenų analizę ir apklausą, buvo sudaryta reikšmingumo matrica, kuri pateikiama kitame skyriuje.

Prioritetinių tvarumo sričių nustatymas

2022 m. atlikome pirmąją tvarumo sričių reikšmingumo analizę pagal Visuotinių atsiskaitymo iniciatyvų (GRI) gaires. Šio vertinimo tikslas – nustatyti pagrindines mūsų organizacijos aplinkosaugos, socialines ir ekonomines sritis, kurios sudaro mūsų Tvarumo strategijos pagrindą.

Reikšmingumo vertinimas atliktas šiais etapais:

1. **Konkreiems sektoriams būdingų tvarumo sričių analizė.** Reikšmingumo vertinimo pradžioje apžvelgėme aktualiausias mūsų sektoriaus tvarumo sritis ir sudarėme sąrašą aplinkosaugos, socialinių ir valdymo sričių, kurios gali būti svarbios mūsų organizacijai.
2. **Suinteresuotųjų asmenų analizė.** Antruoju žingsniu išanalizavome savo suinteresuotuosius asmenis ir atlikome apklausą, siekdami išsiaiškinti, kokie tvarumo aspektai jiems yra svarbiausi.
3. **Reikšmingumo matricos sudarymas.** Surinkę suinteresuotųjų asmenų nuomones, įvertinome kiekvieną tvarumo sritį pagal jos galimą poveikį aplinkai ir visuomenei bei įtaką mūsų strategijos įgyvendinimui.

Reikšmingumo matrica

Matricoje pateikiami mūsų organizacijai svarbiausi tvarumo aspektai, kurie daro didžiausią teigiamą poveikį tiek LTOK, tiek jos suinteresuotiesiems asmenims. Nors visos sritys yra svarbios, reikšmingumo matrica naudojama nustatant tolesnius strateginius LTOK tvarumo prioritetus.

Labai aukštas	<ul style="list-style-type: none"> • Sąžiningumas ir atsakomybė sporte 		<ul style="list-style-type: none"> • Sveikos ir aktyvios gyvensenos skatinimas • Mokymas, švietimas ir talentų ugdymas • Jaunimo įgalinimas • Darbuotojų sveikata, sauga ir gerovė
Aukštas	<ul style="list-style-type: none"> • Atliekų mažinimas ir efektyvus išteklių naudojimas 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvarumas renginiuose • Tvarumą skatinantis valdymas • Žmogaus teisės 	<ul style="list-style-type: none"> • Etika ir atitiktis • Lygybė, įvairovė ir įtrauktis • Energijos vartojimo efektyvumas (ir žalioji energija) • Ekonominės veiklos plėtra
Vidutinis	<ul style="list-style-type: none"> • Kelionių poveikio mažinimas • Atsakingi šaltiniai 	<ul style="list-style-type: none"> • Šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimas 	
	Vidutinis	Aukštas	Labai aukštas
	Poveikis visuomenei, aplinkai ir LTOK veiklos rezultatams		
Legenda:	<ul style="list-style-type: none"> • aplinkosaugos sritys • socialinės sritys • valdymo (ekonominės) sritys 		

Dabartinės padėties analizė: pagrindiniai klausimai, rizika ir galimybės

Nustatę svarbiausias tvarumo sritis, įvertinome savo dabartinę padėtį kiekvienos srities kontekste. Šiame etape nustatėme pagrindines problemas, riziką ir galimybes, su kuriomis susiduria mūsų organizacija, ir tai tapo pagrindu iškelti tolesnius mūsų strateginius tikslus, uždavinius ir rengti veiksmų planą.

Apibendrinami pagrindines išvadas, nustatėme šias svarbiausias problemas, riziką ir galimybes, susijusias su mūsų Tvarumo strategijos įgyvendinimu.

Problemos ir rizika:

- negalime kontroliuoti pagrindinių tiekėjų, partnerių ir rėmėjų pasirinkimo (pvz., šiuo metu negalime pakeisti savo šildymo sistemos ar elektros energijos tiekimo, norėdami pereiti prie ekologiškos energijos naudojimo, nes biuro patalpos nepriklauso mums);
- trūksta informacijos, kuri leistų nustatyti ir įvertinti faktinį poveikį aplinkai (pvz., mūsų kelionių poveikį, renginių metu susidarančių atliekų kiekį);
- išteklių trūkumas tvarumo programoms įgyvendinti (pvz., naujai ekonominei veiklai plėtoti).

Galimybės:

- siekti, kad LTOK taptų tvarumo etalonu Lietuvos sporto bendruomenėje;
- panaudoti dabartines programas informuotumui apie tvarumą didinti ir skatinti teigiamus veiksmus;
- įgyvendinant tvarumo strategiją gauti naujų finansinių išteklių, siekiant pritraukti didesnę rėmėjų, valdžios institucijų ir sporto valdymo institucijų paramą;
- būti žingsniu priekyje keičiantis teisės aktams;
- gerinti organizacijos įvaizdį ir reputaciją;
- padidinti organizacijos atsparumą ir veiksmingumą bei sumažinti išlaidas.

4. Mūsų strateginis planas

Peržiūrėję savo padėtį ir išsamiai pasitarę su suinteresuotaisiais asmenimis, nusprendėme savo Tvarumo strategiją orientuoti į keturias strategines kryptis:

- **Veiksmai klimato srityje** – siekti mažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, kuo labiau sumažinti poveikį aplinkai ir pasinaudoti savo žinomumu, kad visi mūsų dalininkai geriau suprastų, jog būtina imtis veiksmų klimato srityje.
- **Žmonės ir švietimas** - užtikrinti, kad vykdytume savo pareigą rūpintis visais mūsų vardu dirbančiais asmenimis - tiek samdomais darbuotojais, tiek savanoriais ar rangovais. Gerbti bendruomenių ir kitų žmonių, kuriuos veikia mūsų veikla, teises ir gerovę. Esame įsipareigoję visoje Lietuvoje įgyvendinti mokymo ir ugdymo programas, skatinančias sporto plėtrą.
- **Tvarus augimas ir valdymas** - užtikrinti, kad mūsų veikla būtų skaidri ir etiška. Laikytis aiškių tvaraus valdymo gairių ir užtikrinti tvarų augimą plėtojant ir įgyvendinant vidinę ekonominę veiklą.
- **Išteklių valdymas** - užtikrinti, kad prekes ir paslaugas įsigytume atsakingai, maksimaliai padidindami jų vertę ir sumažindami atliekų kiekį organizacijoje ir visuose LTOK organizuojamuose renginiuose. Užtikrinti, kad renginiai būtų valdomi tvariai, didžiausią dėmesį skiriant aplinkosauginiam ir socialiniam poveikiui.

Veiksmai klimato srityje

Klimato kaita yra labai svarbus klausimas visai visuomenei. Tampa vis akivaizdžiau, kad klimato kaita daro įtaką ir sportui. Dėl nesezoninių ar ekstremalių oro sąlygų sutrinka ar net atšaukiami sporto renginiai, padaroma žala sporto bazėms ir atsiranda papildomų išlaidų tokiam poveikiui valdyti ir sušvelninti.

Viso pasaulio jaunimas ypač jautriai reaguoja į šią problemą, nes ji daro didelę įtaką jų ateičiai. Be to, jaunimas yra mūsų šalies ir pasaulio sporto ateitis. Todėl, kaip atsakinga sporto organizacija, visiškai pripažįstame būtinybę daryti viską, ką galime, kad kuo labiau sumažintume šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetamą kiekį, atliekų, kelionių ir kitą poveikį aplinkai, ir imtis protingų atsargumo priemonių, kad sportininkai, sirgaliai ir mūsų žmonės neatsidurtų pavojingose sąlygose, pavyzdžiui, dideliame karštyje, užterštame ore ar negertų užteršto vandens.

Be to, sportas yra puiki priemonė, galinti įkvėpti žmones, todėl norime išnaudoti sporto populiarumą ir žinomumą, kad skleistume daugiau informacijos apie klimato kaitą ir skatintume kitus taip pat imtis veiksmų.

Mūsų veiksmų pagrindą galima apibendrinti taip:

- Sumažinimas
- Prisitaikymas
- Propagavimas ir švietimas

Siūlome imtis šių konkrečių veiksmų šiose srityse:

- jei įmanoma, pereiti prie žaliosios energijos;
- mažinti atliekų kiekį ir užtikrinti veiksmingą išteklių naudojimą

- mažinti išmetamą anglies dvideginio kiekį;
- mažinti kelionių poveikį.

Išsamus šių sričių veiksmų planas pateikiamas kitame skirsnyje.

Žmonės ir švietimas

Sportas visų pirma yra susijęs su žmonėmis ir jų fizine, psichine bei socialine sveikata ir gerove, kurią jie įgyja dalyvaudami ir užsiimdami sportu. Sporto nauda visuomenės sveikatai ir socialinei sanglaudai yra neišmatuojama. Taip pat labai svarbios mūsų žmonių darbo sąlygos, jų sveikata ir gerovė, asmeninio tobulėjimo ir naujų įgūdžių įgijimo galimybės.

Manome, kad sporto sektorius turėtų būti sąžiningos, saugios, sveikos ir nediskriminacinės darbo aplinkos standartas. Ketiname skatinti mokymo ir švietimo prieinamumą bei teigiamą darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą.

Manome, kad sportas gali būti naudingas ne tik darbinėje aplinkoje, bet ir kuriant įtraukias ir klestinčias vietas bendruomenės. Todėl remiame pastangas didinti socialinį mobilumą per švietimą ir skatiname moterų ir jaunimo lyderystės galimybes.

Mūsų darbas šioje srityje sutelktas į šias sritis:

- lygybė, įvairovė ir įtrauktis;
- mokymas, švietimas ir talentų ugdymas;
- sąžiningumas ir atsakomybė sporte;
- sveiko ir aktyvaus gyvenimo būdo skatinimas;
- jaunų žmonių įtraukimas;
- darbuotojų sveikata ir gerovė;
- žmogaus teisių skatinimas.

Išsamus veiksmų planas šiose srityse pateikiamas kitame skirsnyje.

Tvarus augimas ir valdymas

Kai kalbame apie tvarumą, puikiai suprantame, kad jį reikia pradėti nuo savęs ir kad jis pirmiausia turėtų būti įdiegtas mūsų pačių organizacijoje ir jos valdymo sistemoje. Visame pasaulyje didėja organizacijų tvarumo valdymo ir valdysenos standartai, taip pat didėja mūsų pagrindinių suinteresuotųjų asmenų – sportininkų, vietos bendruomenių, partnerių, rėmėjų, valdžios institucijų ir t. t. – lūkesčiai. Tvarumas turi tapti neatsiejama visko, ką darome, dalimi: tai apima ir tai, kaip rengiame, planuojame ir įgyvendiname savo programas.

Nors dar tik pradėdami savo tvarumo kelionę, pagrindiniai mūsų veiksmai nukreipti į LTOK tvarumo valdymo pagrindų kūrimą. Ateinančiais metais daugiausia dėmesio skirsime esamos padėties įvertinimui, vidaus politikos, procedūrų ir gairių, skirtų tvariai veiklai, kūrimui ir priėmimui. Pradėsime bendrauti tiek su vidaus, tiek su išorės suinteresuotaisiais asmenimis, kad geriau suprastume tvarumą, jo svarbą sporte ir LTOK veikloje.

Siekdami tvaraus augimo ir valdymo, daugiausia dėmesio skiriame šioms sritims:

- etika ir atitiktis;
- ekonominės veiklos plėtra;
- tvarumo valdymas;

Išsamus veiksmų planas šiose srityse pateikiamas kitame skirsnyje.

Išteklių valdymas

Tvarus išteklių valdymas - tai efektyvesnis darbas naudojant mažiau išteklių, įskaitant energiją, vandenį, pakuotes, prekes, sporto įrangą ir drabužius arba finansinius išteklius. Mūsų siekis – mažinti bendroms operacijoms, renginiams ir projektams naudojamų išteklių suvartojimą ir taikyti žiedinės ekonomikos principus. Tikime, kad savo pavyzdžiu galime motyvuoti ir įkvėpti savo darbuotojus, partnerius ir mūsų renginių dalyvius gyventi tvariau ir atsakingiau elgtis su ištekliais.

Žinome, kad sporto renginių organizavimas yra dar viena sritis, kurioje turėtų atsispindėti tvarumo principai. Būtina atkreipti dėmesį į tai, kad sporto renginiai palieka ekologinį pėdsaką dėl sunaudojamų išteklių ir susidarančių atliekų kiekio, tačiau kartu tai yra galinga platforma didinti informuotumą tvarumo tema; tai gali paskatinti žmones priimti atsakingesnius sprendimus, o tai savo ruožtu turėtų teigiamą poveikį mūsų reputacijai.

Mes ketiname sukurti ir įgyvendinti atsakingo prekių ir paslaugų pirkimo praktiką, atspindinčią aplinkosauginius ir socialinius aspektus ir leidžiančią mums padidinti vertę ir sumažinti atliekų kiekį. Užtikrinsime, kad apie šį požiūrį būtų informuojami mūsų esami tiekėjai ir rėmėjai, taip pat kad jis būtų įtrauktas į mūsų pirkimo sprendimus.

Mūsų darbas, susijęs su tvariu išteklių valdymu, sutelktas į šias sritis:

- renginių tvarumas;
- atsakingi šaltiniai.

Išsamus veiksmų planas šiose srityse pateikiamas kitame skirsnyje.

5. Tikslai ir terminai

Šiame etape pirmiausia siekiame sukurti tvirtą pagrindą tvarumui integruoti į visus mūsų organizacijos aspektus. Kadangi daugelyje sričių tik pradedame veiklą, kai atitinkami tikslai ir veiksmai suformuluoti atvirai. Tikslus ketiname sukongretinti, kai įgysime daugiau patirties tvarumo srityje ir sukursime tvirtesnį įrodymų pagrindą.

Mūsų pirmajame strateginiame tvarumo veiksmų plane daugiausia dėmesio skiriama:

- vidaus politikos, taisyklių, procesų sukūrimui ir (arba) atnaujinimui;
- atsakomybės už tvarumą priskyrimui visais organizacijos lygmenimis;
- darbuotojų, partnerių, rėmėjų, sportininkų ir kitų suinteresuotųjų šalių informavimui apie tvarumą;
- esamų iniciatyvų ir programų plėtojimui ir tobulinimui.

Toliau pateiktose lentelėse rasite mūsų strateginius tvarumo tikslus, suskirstytus į tris dalis – aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę (valdysenos). Kiekvienos lentelės pirmajame stulpelyje nurodytos mūsų išskirtos kiekvieno skirsnio svarbios sritys. Viduriniame stulpelyje rasite išdėstytus mūsų tikslus, susijusiais su šia konkrečia svarbia sritimi. Siekdami, kad tikslai būtų ambicingi, tačiau realistiški, juos suskirstėme į 2 dalis: tikslai, kuriuos reikia įgyvendinti iki 2025 m., ir tikslai, kuriuos reikia įgyvendinti iki 2030 m. Paskutiniame stulpelyje rasite veiksmų, kurių planuojame imtis siekdami šių tikslų, sąrašą. Tai pirmoji mūsų Tvarumo strategija, todėl į ją žiūrime kaip į nuolat tobulinamą dokumentą, kuris prireikus bus peržiūrimas ir atnaujinamas.

Aplinkosauga

Tvarumo strategijos aplinkosaugos dalyje daugiausia dėmesio skiriame šioms keturioms išskirtoms svarbioms sritims. Norėdami išsamiai suprasti kiekvienos iš jų apimtį, toliau paaiškinome savo tikslus:

- **žalioji energija ir energijos vartojimo efektyvumas** – perėjimas prie žaliųjų (atsinaujinančiosios energijos) sistemų ir veiksmingas energijos valdymas;
- **atliekų mažinimas ir efektyvus medžiagų naudojimas** – strateginis veiklos atliekų mažinimas ir efektyvus išteklių valdymas;
- **CO2 mažinimas** – ŠESD kiekio apskaičiavimas visoje tiekimo grandinėje ir strateginio mažinimo užtikrinimas;
- **kelionių poveikio mažinimas** - strateginis neigiamo kelionių poveikio aplinkai mažinimas.

Toliau pateiktoje lentelėje išvardinti mūsų strateginiai tikslai ir veiksmai, kurių planuojame imtis jiems pasiekti.

Prioritetinė sritis	Strateginiai tikslai	Veiksmai	
		2023	2024
Žalioji energija ir energijos vartojimo efektyvumas	<p>iki 2030 m:</p> <ol style="list-style-type: none"> Užtikrinti, kad 100 proc. suvartojamos elektros energijos būtų gaunama iš švarių ir atsinaujinančių šaltinių. Sumažinti automobilių parką, apsvarstant alternatyvius transporto būdus. 	<ul style="list-style-type: none"> Energijos vartojimo efektyvumo galimybių įvertinimas (pvz., termostato ar išmaniosios energijos sistemos įrengimas, valdymo sistema ir t. t.) ir įgyvendinimo veiksmų plano parengimas. 	
Atliekų mažinimas ir efektyvus medžiagų naudojimas	<p>iki 2025 m:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sumažinti biure naudojamą popieriaus kiekį. Įdiegti filtruoto (ir gazuoto) vandens sistemas vidaus vartojimui. <p>iki 2030 m:</p> <ol style="list-style-type: none"> Biure įgyvendinti iniciatyvą „Jokių atliekų“ (į sąvartynus nevežti jokių atliekų, organizacijoje išrūšiuojant visas susidarančias atliekas). 	<ul style="list-style-type: none"> Pradėti rūšiuoti atliekas ir pasirūpinti, kad pastate ir (arba) biure būtų tinkamų kontenerių ir (arba) šiukšliadėžių. Įvertinti biure naudojamą popieriaus kiekį. Įgyvendinti popieriaus suvartojimo mažinimo planą ir (arba) politiką. Įvertinti galimybes keisti geriamojo vandens vartojimo įpročius biure. 	<ul style="list-style-type: none"> Parengti aplinkosaugos gaires organizacijoje, siekiant skatinti tvarų vartojimą.
CO2 kiekio mažinimas	<p>iki 2025 m:</p> <ol style="list-style-type: none"> Įdiegti vietinę išmetamo anglies junginių kiekio kompensavimo praktiką. 10 % sumažinti 1 ir 2 sričių išmetamųjų teršalų kiekį. <p>iki 2030 m:</p> <ol style="list-style-type: none"> Iki 2030 m. sumažinti 50 proc poveikį klimatui. 	<ul style="list-style-type: none"> Įvertinti vietines išmetamo anglies dioksido kiekio kompensavimo galimybes ir pasirinkti kompensavimo partnerius. 	<ul style="list-style-type: none"> Sukurti veiksmų planą, kaip pasiekti poveikio klimatui neutralumą.
Kelionių poveikio mažinimas	<p>iki 2025 m:</p> <ol style="list-style-type: none"> Skatinti viešąjį transportą naudoti renginiams Lietuvoje ir kaimyninėse šalyse. Parengti darbuotojų ir visų organizacijos veikloje dalyvaujančių šalių (sportininkų, trenerių, savanorių ir kt.) darbo kelionių gaires ir rekomendacijas. Įdiegti kelionių poveikio vertinimo sistemą. 	<ul style="list-style-type: none"> Darbo kelionių gairių ir (arba) rekomendacijų rengimas. Pradėti stebėti ir (arba) matuoti organizacijos kelionių poveikį aplinkai. 	<ul style="list-style-type: none"> Naudoti viešąjį transportą renginiams Lietuvoje ir kaimyninėse šalyse bei parengti tokio naudojimo skatinimo komunikacijos planą.

Socialiniai klausimai

Savo tvarumo strategijos socialinių klausimų dalyje daugiausia dėmesio skiriame šioms septynioms nustatytoms svarbioms sritims. Norėdami išsamiai suprasti kiekvienos iš jų apimtį, toliau išdėstome savo tikslus:

- **Lygybė, įvairovė ir įtrauktis** – socialinės ir ekonominės integracijos ir įvairovės skatinimas visuomenėje.

- **Mokymas, švietimas ir talentų ugdymas** – prisidėti prie sporto plėtros šalyje vykdant įvairias mokymo ir švietimo programas.
- **Profesinis sąžiningumas ir atsakomybė sporte** – siekti, kad visi sporto bendruomenės nariai bendradarbiautų sąžiningai ir atvirai.
- **Darbuotojų sveikata ir gerovė** – darbo ir procesų organizavimas siekiant užtikrinti darbuotojų pasitenkinimą, sveikatą ir gerovę.
- **Sveikos ir aktyvios gyvensenos skatinimas** – sveikos gyvensenos, fizinio aktyvumo ir psichinės sveikatos propagavimas visuomenėje.
- **Jaunų žmonių įtraukimas** – įtraukti jaunas žmones į organizacijos veiklą ir atsižvelgti į jų nuomonę, siekiant paskatinti vaikus ir jaunimą įsitraukti į sportą.
- **Žmogaus teisės** – tarptautiniu mastu skelbiamų žmogaus teisių ir laisvių rėmimas ir skatinimas.

Toliau pateiktoje lentelėje išvardinti mūsų strateginiai tikslai ir veiksmai, kurių planuojame imtis jiems pasiekti.

Prioritetinė sritis	Strateginiai tikslai	Veiksmai	
		2023	2024
Lygybė, įvairovė ir įtrauktis	<p>iki 2025 m:</p> <p>1. Rengti visuomenės įvairovės ir įtraukties programas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Peržiūrėti visuomenei siūlomus sporto renginius ir įvertinti pasiūlą atsižvelgiant į skirtingas amžiaus kategorijas, lytis, neįgaliuosius ir t. t., kad būtų užtikrintas tokių renginių prieinamumas kuo platesnei auditorijai. 	<ul style="list-style-type: none"> • Peržiūrėti ir įvertinti esamų programų veiksmingumą.
Mokymas, švietimas ir talentų ugdymas	<p>iki 2025 m:</p> <p>1. Didinti visuomenės informuotumą ir šviesti ją apie olimpines vertybes visuose LTOK renginiuose ir projektuose.</p> <p>2. Padidinti žmonių, kurie patobulino savo įgūdžius, skaičių.</p> <p>3. Gerinti mokymo kokybę, atsižvelgiant į mokymo ir tobulinimosi kokybės tyrimų rezultatus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Įvertinti galimybę palengvinti švietimą ir mokymą renginių ir (arba) projektų metu. • Peržiūrėti pateiktų mokymo galimybių sąrašą ir įvertinti mokymo ir tobulinimosi kokybę. • Įvertinti galimybę leisti daugiau žmonių dalyvauti siūlomuose mokymuose. 	<ul style="list-style-type: none"> • Remiantis mokymo ir profesinio tobulėjimo vertinimo rezultatais, sudaryti mokymo ir tobulėjimo kokybės gerinimo planą.

Profesinis sąžiningumas ir atsakomybė sporte	<p>iki 2025 m:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rengti švietimo programas apie sąžiningumą ir atsakomybę sporte. 	<ul style="list-style-type: none"> • Peržiūrėti esamas mokymo programas ir įvertinti, kuriose jų dalyse atsispindi atsakomybės sporte tema. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prireikus rengti papildomas programas arba gerinti esamų programų kokybę.
Darbuotojų sveikata ir gerovė	<p>iki 2025 m:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Įvertinti darbuotojų fizinę ir emocinę sveikatą darbe. 2. Atlikti metinį bent 80 % darbuotojų veiklos ir karjeros vertinimą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Atlikti darbuotojų apklausą apie jų dabartines darbo sąlygas ir emocinę būseną darbe. • Prireikus atnaujinti darbuotojų pirmosios pagalbos įgūdžius. • Parengti darbuotojų švietimo planą apie sveiko maisto pasirinkimą ir (arba) alternatyvas bei emocinę sveikatą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pakartoti apklausą apie dabartines darbo sąlygas ir emocinę gerovę darbe ir įvertinti pažangą. • Įdiegti periodinius (kasmetinius) pirmosios pagalbos įgūdžių atnaujinimo mokymus. • Nustatyti darbuotojų savanorystės procesus. • Sukurti darbuotojų ambasadorystės procesus. • Prireikus peržiūrėti papildomų išmokų paketą ir jį įtraukti išmokas, kurios padeda užtikrinti darbuotojų sveikatą ir emocinę gerovę.
Sveikos ir aktyvios gyvenimo skatinimas	<p>iki 2025 m:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Labiau skatinti sveiką ir aktyvią gyvenimą regionuose. <p>iki 2030 m:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Įvertinti galimybę skatinti sveiką ir aktyvią gyvenimą didinant nemokamų užsiėmimų skaičių organizuojamuose projektuose. 	<ul style="list-style-type: none"> • Įvertinti iki šiol surengtų renginių veiksmingumą ir (arba) nustatyti tolesnio tokių renginių veiksmingumo vertinimo procesą. • Įvertinti galimybę pasiūlyti daugiau renginių regionuose. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sukurti interneto svetainę (arba vidinę platformą), kurioje būtų teikiamos rekomendacijos kitoms sporto organizacijoms.
Jaunų žmonių įtraukimas	<p>iki 2025 m:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Didinti LTOK matomumą, patrauklumą ir prieinamumą jaunimui. 2. Stiprinti bendradarbiavimą su sporto mokyklomis ir universitetais. <p>iki 2030 m:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nustatyti jaunuosius sportininkus, tinkančius dalyvauti ambasadorystės programoje, ir, jei įmanoma, įtraukti juos į ją, siekiant juos šviesti apie sveiką ir aktyvią gyvenimą. 2. Įvertinti galimybę padėti vaikams (ir jų šeimoms) iš nepalankios aplinkos dalyvauti sporte. 3. Apsvarstyti galimybę įsteigti stipendiją tarp mokyklinių konkursų nugalėtojams arba įsteigti specialią LTOK nuopelnų vietą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Peržiūrėti ir nustatyti universitetų ir studentų atstovybes ir, jei įmanoma, įtraukti jas į konkrečių renginių organizavimą. • Įvertinti galimybę siūlyti stažuotes LTOK organizacijoje. • Įvertinti ir galbūt pradėti informuoti apie LTOK veiklą ir sveiką, aktyvią gyvenimą jaunimo kanalais. • Plėtoti bendravimą su jaunimu kanalais ir atlikti apklausą, siekiant išsiaiškinti jų pageidavimus ir nuomonę apie LTOK veiklą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Atsižvelgiant į jaunimo apklausos rezultatus, sukurti planą, kad, jei įmanoma, būtų patenkinti jų lūkesčiai.

Žmogaus teisės	<u>iki 2025 m:</u> 1. Įtraukti žmogaus teisių nuostatas į tvarumo politiką.	<ul style="list-style-type: none"> • Išdėstyti pagrindinius punktus, kuriais išreiškiama LTOK pozicija šiuo klausimu. 	
----------------	--	--	--

Ekonomika (valdysena)

Savo tvarumo strategijos ekonomikos (valdysenos) dalyje daugiausia dėmesio skiriame šioms penkioms nustatytoms svarbioms sritims. Norėdami išsamiai suprasti kiekvienos iš jų apimtį, toliau išdėstome savo tikslus:

- **etika ir atitiktis** – etiškos organizacinės kultūros kūrimas ir puoselėjimas, korupcijos ir kyšininkavimo prevencija;
- **ekonominės veiklos vystymas** – ekonominės veiklos vystymas, iš kurios būtų finansuojamos LTOK programos ir olimpinės rinktinės;
- **renginių tvarumas** – užtikrinti, kad renginiai būtų organizuojami saugant aplinką ir žmonių sveikatą, įtraukiant bendruomenes ir palaikant ekonominę gerovę;
- **tvarumo valdymas** – tvarumo valdymo praktikos, politikos ir procedūrų įtvirtinimas organizacijoje;
- **atsakingos tiekimo paslaugos** – įsipareigojimas atsižvelgti į socialinius ir aplinkosaugos aspektus dirbant su esamais tiekėjais ir ieškant naujų.

Toliau pateiktoje lentelėje išvardinti mūsų strateginiai tikslai ir veiksmai, kurių planuojame imtis jiems pasiekti.

Prioritetinė sritis	Strateginiai tikslai	Veiksmai	
		2023	2024
Etika ir atitiktis	<u>iki 2025 m:</u> 1. Taikyti esamas ir naujas priemones etiškos organizacinės kultūros puoselėjimui ir stiprinimui.	<ul style="list-style-type: none"> • Įvertinti (pvz., atliekant apklausą), ar LTOK suinteresuotieji asmenys žino apie TOK elgesio kodeksą ir pagrindines nuostatas, kurių LTOK laikosi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prireikus priimti naujas priemones etiškumui ir skaidrumui užtikrinti.
Ekonominės veiklos vystymas	<u>iki 2025 m:</u> 1. Įvertinti galimybes ir parengti LTOK veiklos finansavimo šaltinių diversifikavimo planą. 2. Tvariai plėtoti ekonominę veiklą.	<ul style="list-style-type: none"> • Įvertinti papildomos ekonominės veiklos kūrimo galimybes ir nustatyti prioritetines sritis, kuriose būtų galima užsiimti ekonomine veikla, atsižvelgiant į LTOK ilgalaikius tvarumo tikslus. • Peržiūrėti, kiek dabartinė LTOK ekonominė veikla yra tvari, ir parengti veiksmų planą, kaip padaryti ją tvaresnę, 	<ul style="list-style-type: none"> • Sukurti komercializavimo planą su biudžetu, priskirtomis pareigomis ir įgyvendinimo priemonėmis.

	<p>iki 2030 m:</p> <p>1. Diversifikuoti LTOK veiklos finansavimo šaltinius.</p> <p>2. Siekti, kad 30 proc. veiklos būtų finansuojama iš savų lėšų.</p>	<p>siekiant, kad ji atitiktų bendrą LTOK tvarumo strategiją.</p>	
Renginių tvarumas	<p>iki 2025 m:</p> <p>1. Sukurti ir įgyvendinti taisykles, užtikrinančias LTOK renginių tvarumą.</p> <p>2. Įvertinti dabartinį renginių poveikį ir imtis iniciatyvų jam pagerinti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Parengti ir patvirtinti LTOK tvarių renginių vadovą. • Įvertinti galimybę gauti renginių tvarumo sertifikatą pagal ISO 20121 standartą. • Pradėti matuoti renginių poveikį: atliekas, vandens suvartojimą, medžiagų kiekį ir rūšis, apdovanojimus ir pan. • Ieškoti ir įgyvendinti sprendimus, kaip sumažinti renginių poveikį. 	<ul style="list-style-type: none"> • Surengti pasirinktą renginį pagal naująjį LTOK tvarių renginių vadovą ir įvertinti bandomojo renginio sėkmę. • Parengti tolesnį renginių poveikio aplinkai mažinimo planą, įskaitant: <ul style="list-style-type: none"> - atliekų mažinimo planą (prevencija, rūšiavimas); - medžiagų naudojimo mažinimo planą; - vandens suvartojimo mažinimo planą. • Propaguoti LTOK tvarių renginių vadovą tarp sporto organizacijų ir institucijų.
Tvarumo valdymas	<p>iki 2025 m:</p> <p>1. Sukurti pagrindines tvarumo valdymo sistemas ir priemones; integruoti tvarumą į esamas valdymo sistemas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sukurti ir viešai paskelbti LTOK tvarumo politiką: tai įsipareigojimas laikytis tvarumo principų visoje mūsų veikloje. • Oficialiai paskirti vieną ar kelis LTOK aukštesniuosius vadovus, atsakingus už tvarumą aukščiausiu lygmeniu. • Oficialiai paskirti LTOK darbuotoją (galbūt tvarumo vadybininką), kuris būtų atsakingas už tvarumo projektų valdymą kasdienėje veikloje. • Įsteigti tvarumo grupę / komandą, kuri įgyvendintų tvarumo iniciatyvas ir atsiskaitytų už tvarumą atsakingam aukščiausiajam vadovui. • Peržiūrėti vidaus dokumentus (įstatus, politiką), siekiant į juos įtraukti oficialų įsipareigojimą laikytis tvarumo principų. 	<ul style="list-style-type: none"> • Surengti LTOK tvarumo komisijos (sudarytos iš išorės ekspertų) posėdį, kuriame būtų įvertintas LTOK tvarumo strategijos įgyvendinimo efektyvumas ir pateikti pasiūlymai dėl strategijos tobulinimo. • Aukščiausiu organizacijos lygmeniu priimti tvarumo strategiją, skirti finansinius ir žmogiškuosius išteklius. Nustatyti strategijos peržiūros intervalus. • Atlikti veiklos rizikos vertinimą, įskaitant su tvarumu susijusią riziką (ypač dėl klimato kaitos kylančią riziką).
	<p>iki 2025 m:</p> <p>2. Pradėti šviesti darbuotojus ir visuomenę apie tvarumą sporte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Viešai paskelbti LTOK tvarumo strategiją (pagrindinius jos elementus) interneto svetainėje. • Parengti tvarumo komunikacijos planą. • Organizacijos viduje reguliariai dalintis tvarumo strategijos įgyvendinimo apžvalgomis. • Sukurti su sportu ir tvarumu susijusių temų sąrašą ir planą, kad būtų galima šviesti darbuotojus ir visuomenę. 	<ul style="list-style-type: none"> • Parengti ir paskelbti LTOK tvarumo strategijos įgyvendinimo ataskaitą ir (arba) apžvalgą (kartojama kasmet). • Parengti ir įgyvendinti kasmetinę „Tvaraus sporto“ iniciatyvą, skirtą šviesti žmones apie tvarumą pasitelkiant praktinius pavyzdžius.

	<p>iki 2030 m:</p> <p>1. Įtraukti darbuotojus į tvarumo strategijos įgyvendinimą.</p> <p>2. Apmokyti 100 % darbuotojų tvarumo klausimais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Apmokyti darbuotojus tvarumo klausimais. • Sistemingai integruoti tvarumą į vidinę komunikaciją: į susitikimus, renginius. 	<ul style="list-style-type: none"> • Darbuotojams organizuoti įvairią veiklą (švietimą) tvarumo tema.
<p>Atsakingos tiekimo paslaugos</p>	<p>iki 2025 m:</p> <p>1. Nustatyti ir taikyti tvarumo kriterijus tiekėjams ir partneriams.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sukurti preliminarius tiekėjų tvarumo vertinimo kriterijus ir suranguoti esamus tiekėjus (įvertinti esamą padėtį). • Parengti ir patvirtinti oficialias taisykles, taikomas visiems LTOK tiekėjams (pvz., Tiekėjų elgesio kodeksą). 	<ul style="list-style-type: none"> • Priimti ir įdiegti tvarumo kriterijais grįstą tiekėjų atranką.

Vaidmenys ir atsakomybė

Tvarumo programai vadovauja atsakingas asmuo, tačiau jis nebus skirtas tik šiai užduočiai. LTOK komisija „Sportas ir tvarumas“ veikia kaip patariamasis organas. Komisija posėdžiauja kartą per pusmetį.

Formuojant strategiją ar rengiant didesnės apimties programą kviečiami išorės konsultantai, užsienio ekspertai ir partneriai.

Parama

Tvarumo programos įgyvendinimas finansuojamas iš vidaus lėšų ir išorės rėmėjų (pavyzdžiui, Tarptautinio olimpinio komiteto, Europos olimpinių komitetų). Tvarumo komanda dalijasi žiniomis bendradarbiaudama su užsienio ir Lietuvos specialistais. Ji taip pat dalyvauja įvairiose programose ir mokymų renginiuose, remiasi tvarumo specialistų konsultacijomis.

Mūsų pažangos vertinimas

Siekdami nuolat tobulėti pagrindinėse ir svarbiausiose tvarumo strategijos srityse, reguliariai stebėsime kiekybinę ir kokybinę informaciją.

- Išteklių suvartojimą stebėsime pagal sąskaitas už komunalines paslaugas - energiją, vandenį, atliekų surinkimą, degalų suvartojimą, kelionių ir viešųjų pirkimų įrašus.
- Stebėsime savo darbuotojų ir LTOK bendruomenės įvairovę, pavyzdžiui, lyčių pusiausvyrą, amžiaus profilį, neįgaliuosius.
- Registruosime visus skundus dėl darbo sąlygų, priekabiavimo, diskriminacijos, sveikatos ir saugos bei kitų teisinių reikalavimų laikymosi.
- Bendradarbiaudami su savo partneriais sieksime užtikrinti, kad jie, jei įmanoma, prisidėtų prie mūsų tvarumo strategijos įgyvendinimo, ir prireikus prašysime jų pateikti įrašus.
- Parengsime pasitenkinimo ir grįžtamojo ryšio klausimynus, kuriuose darbuotojai ir kiti suinteresuotieji asmenys galės pateikti savo nuomonę apie tai, kaip jie vertina mūsų pažangą.
- Planuodami renginius kruopščiai įvertinsime su jais susijusią riziką ir galimybes aplinkai ir stengsimės, kad mūsų pačių poveikis būtų kuo mažesnis.

- Po kiekvieno renginio surengsime apibendrinimo sesiją, kad nustatytume, ką išmokome ir kaip galėtume patobulinti kitą kartą.
- Tvarumo komanda reguliariai susitiks su vyresniaisiais vadovais, kad apžvelgtų pažangą ir nuspręstų dėl tolesnių veiksmų.

Komunikacija ir ataskaitų teikimas

Reguliariai informuosime apie savo tvarumo veiklą ir pažangos naujienas savo naujienlaiškyje, interneto svetainėje, socialinėje žiniasklaidoje ir rengdami informacinius pranešimus suinteresuotiesiems asmenims. Mūsų tvarumo darbo grupė reguliariai teiks naujausią informaciją mūsų vykdomajam komitetui, o kiekvienais metais savo metinėje ataskaitoje pateiksime programos veiklos ataskaitą.

Kiekvienais metais organizuojame pagrindinių suinteresuotųjų asmenų atstovų susitikimą, kuriame aptarsime savo tvarumo programą, daromą pažangą ir svarstomus patobulimus bei pakeitimus.

Planuojame reguliariai peržiūrėti savo Tvarumo strategiją, peržiūrėti savo tikslus ir prireikus iškelti naujus.